

платоспроможність. Це сприятиме відновленню кредитування економіки та макроекономічному зростанню країни.

Список використаних джерел:

1. Статистика. Показники банківської системи. Основні показники діяльності банків України. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798

2. Дзюблюк О. Актуальні проблеми розвитку банківської системи України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/3680/1/Дзюблюк%20-%20Актуальні%20проблеми%20розвитку%20банківської%20системи%20України.pdf>.

УДК 338.22.0122.1

Ляхова О.О.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Державно-приватне партнерство як модель фінансування інфраструктурних проектів

В сучасних умовах успішне функціонування економіки в цілому залежить не тільки від забезпеченості основними факторами виробництва, а й від стану виробничої інфраструктури. Так, за даними Міністерства економічного розвитку України, для реконструкції та розвитку інфраструктури країна щорічно потребує мінімум 8 млрд. дол. інвестицій. В умовах коли держава не в змозі вирішити проблеми фінансування модернізації виробничої інфраструктури, а ринок і розвиток країни цього потребують, бізнес – єдиний учасник господарської діяльності, який здатний взяти на себе вирішення таких завдань. І як показує досвід, головною концептуальною основою розвитку інфраструктури має стати стратегічне партнерство держави із приватним бізнесом задля вирішення інфраструктурних завдань, тобто модель

фінансування проектів шляхом створення державно-приватного партнерства (ДПП).

Бурхливий розвиток різноманітних форм ДПП у всіх регіонах світу та їх повномасштабне поширення його в різних галузях економіки дозволяють трактувати цю форму взаємодії держави і бізнесу як характерну рису сучасної економічного розвитку.

Партнерство яке активно розвивається, на відміну від традиційних адміністративних відносин, створює свої базові моделі фінансування, формує відносини власності і методи управління. При цьому принципово важливим є комплекс питань, пов'язаних з перерозподілом повноважень власності, які неминуче виникають в процесі перетворення переважно адміністративно-владних відносин між державою і бізнесом у відносини партнерства, що закріплюються відповідними угодами сторін.

Так, держава несе відповідальність перед суспільством за безперебійне забезпечення публічними благами (publicgoods), чим і пояснюється тенденція до збереження ряду галузей і виробництв в державній власності. У той же час приватному підприємництву притаманні мобільність, висока ефективність використання ресурсів, схильність до інновацій при поєднанні модернізації інвестиційної діяльності та модернізації механізму управління економікою. Задіяти переваги обох суб'єктів без глибоких соціальних змін і потрясінь можна в рамках державно-приватного партнерства. Накопичений до теперішнього часу арсенал форм і методів державно-приватного партнерства дозволяє при збереженні найважливіших національних об'єктів у державній власності передавати частину повноважень власника приватного сектору. Маються на увазі перш за все такі функції, як спорудження, експлуатація та утримання об'єктів виробничої і соціальної інфраструктури, а також управління ними. Таким чином, в традиційно державну сферу економіки привносяться свого роду приватні товари та послуги (privategoods), що створює умови для ефективного функціонування зазначених об'єктів, оптимального управління ними, раціонального використання ресурсів.

Відповідно до цього проекти ДПП є не простим поєднанням ресурсів, а особливою формою конфігурації інтересів і відповідних економіко-правових та фінансових відносин партнерів. По-перше, держава як одна зі сторін партнерства виступає в ролі носія суспільно значущих інтересів і цілей, причому виконує не тільки цілеспрямовуючу, але і контрольну функції. По-друге, виступаючи в ролі учасника господарського обороту, вона зацікавлена як у ефективності загальних результатів проекту ДПП, так і в забезпеченні власного комерційного ефекту. Нарешті, приватний партнер, як і будь-який підприємець, має на меті максимізацію прибутку. Тому в сегменті комерційних (на відміну від сегмента реалізованих державою громадських) інтересів між партнерами цілком необхідні узгодження щодо можливого розділу ризиків, фінансових інтересів та повноважень.

Виходячи з світового досвіду, слід виокремити риси проектів ДПП, які виділяють їх від інших форм відносин держави та приватного бізнесу:

- Переважно тривалий термін дії угод про партнерство (від 10-15 та більше років, у випадку концесії – до 50 років). Проекти як правило створюються під конкретний об'єкт інфраструктури, який має бути реалізований до встановленого терміну;
- Специфічні форми фінансування проектів, що включають співфінансування учасниками;
- Особливі форми розподілу відповідальності між партнерами: держава встановлює цілі проекту з позицій суспільних інтересів і визначає вартісні і якісні параметри, здійснює моніторинг реалізації проектів, а приватний партнер бере на себе оперативну діяльність на різних стадіях проекту - розробка, фінансування, будівництво і експлуатація, управління, практична реалізація послуг споживачам;
- обов'язкова наявність конкурентного середовища на кожен контракт чи концесію;

- поділ ризиків між учасниками угоди на основі відповідних домовленостей сторін на основі балансу інтересів.[1]

Для України аспекти раціонального поділу фінансових інтересів партнерів особливо важливі, що відбивається на стриманому розвитку та реалізації сучасних інфраструктурних проектів за моделлю ДПП, незважаючи на те, що з 2010 року даному аспекту приділяється все більше уваги у наукових дослідженнях та економічній діяльності як напрямку розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні. [2]

Тому слід говорити про актуальність та зацікавленість обох сторін партнерства в успішному здійсненні проектів в цілому, адже проекти ДПП полегшують вихід на світові ринки капіталів, стимулюють залучення іноземних інвестицій в реальний сектор економіки. Особливе значення ДПП має для економіки регіонів, де на його основі розвиваються місцеві ринки капіталу, товарів і послуг.

Список використаних джерел:

1. Spilno: PPP management office [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.spilno.in.ua/our-process/>;
2. Реалізація проектів ДПП в Україні: практичний посібник[Текст] // Spilno: PPP management office. – Київ:жовтень 2017. - 94 с.

УДК 336.719

Ляхова О.О.

к.е.н., доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

Галацина М. Б., Слівінський В.В.

студенти V курсу, факультету фінансів,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Перспективи фінансування проектів у сфері державно-приватного партнерства в Україні

Механізм державно-приватного партнерства (ДПП) використовується урядом для впровадження проектів розвитку і передбачає ефективне поєднання ресурсів та досвіду бізнесу та держави. Найчастіше такий механізм